

ת"פ 44073/09/22 - מדינת ישראל נגד מוחמד עמאש,

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 44073-09-22 מדינת ישראל נ' עמאש (עציר)

לפני כבוד השופט אמיר טובי, שופט בכיר
המאשימה
נגד
מוחמד עמאש, (עציר)
הנאשם

נוכחים:

ב"כ המאשימה: עו"ד לינה מטר

ב"כ הנאשם: עו"ד רהב אופנהיימר (מטעם הסנגוריה הציבורית)

הנאשם באמצעות הליווי

גזר דין

ההליך וכתב האישום

1. הנאשם הורשע על סמך הודאתו, שניתנה במסגרת הסדר טיעון, בעבירות שלהלן: חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיפים 333+335 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"); החזקת סכין שלא כדין, עבירה לפי סעיף 186 לחוק העונשין; גניבה, עבירה לפי סעיפים 383(א)(1)+384 לחוק העונשין, ואיומים, עבירה לפי סעיף 192 לחוק העונשין.

הודאת הנאשם ניתנה במסגרת הסדר טיעון כאמור, לאחר שכתב האישום תוקן. ההסדר לא כלל הסכמה עונשית ונקבע כי לעניין זה יטען כל צד את טענותיו באופן חופשי.

2. בעובדות כתב האישום המתוקן (להלן: "כתב האישום") נאמר כי אחמד עמאש, יליד 1986 (להלן: "המתלונן") הוא דודו של הנאשם וכי ביניהם קיים סכסוך. השניים גרים בבניין משותף בקומות נפרדות ביישוב ג'סר אל זרקא.

ביום 9.9.2022, בסמוך לשעה 22:00, חזר המתלונן מבילוי משפחתי יחד עם אשתו וילדיו הקטנים. הנאשם הבחין בו בקרבת הבית וניגש לעברו כשהוא מצויד בסכין יפנית אותה נשא שלא כדין. הנאשם החל

לאיים על המתלונן בפגיעה שלא כדין בגופו, ובכוונה להפחידו שלף את הסכין, חתך באמצעותה את המתלונן בבית החזה העליון משמאל וגרם לו חבלה חמורה שלא כדין כשהוא נושא נשק קר.

נוכח האמור, הוציא המתלונן מכיס מכנסיו מכשיר טלפון נייד על מנת להזעיק עזרה. או אז, נטל הנאשם את הטלפון ונמלט איתו מהמקום ללא הסכמת המתלונן וללא תביעת זכות בתום לב, כשהוא מתכוון בשעת הנטילה לשלול את הטלפון מהמתלונן שלילת קבע.

כתוצאה ממעשיו של הנאשם, נגרם למתלונן חתך חודר שריר באורך של 10 ס"מ ובעומק של 4 ס"מ בבית החזה העליון משמאל, מלווה בבועת גז בשריר הפקטורליס. המתלונן הובהל לבית החולים הלל יפה בחדרה, שם קיבל טיפול רפואי שכלל את תפירת השריר, סגירת החתך בעור באמצעות סיכות, והוא אושפז מיום 9.9.2022 ועד ליום 10.9.2022.

ראיות לעונש

3. במסגרת ראיותיה לעונש, הגישה המאשימה תצלומים המתעדים את החבלות שנגרמו למתלונן (מע/1), וכן כתב אישום וגזר דין, מהם עולה כי עומדים ותלויים כנגד הנאשם שני מאסרים מותנים ברי הפעלה שהושתו עליו בשנת 2021 בבית משפט השלום בחדרה (מע/2). בנוסף, הגישה המאשימה את גיליון הרשעותיו הקודמות של הנאשם (מע/3), ממנו עולה כי לחובתו חמש הרשעות קודמות בעבירות אלימות ורכוש, בגין ריצה בעבר מאסרים בפועל.

4. מטעם ההגנה העידה אמו של הנאשם, גב' וג'יה עמאש, שסיפרה כי המתלונן נוהג כלפי משפחתה בבריונות, כשבין היתר הוא שבר יותר מפעם את שעון החשמל השייך להם.

טיעוני הצדדים לעונש

5. בטיעוניה לעונש ציינה המאשימה כי הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוען של העבירות בהן הורשע הנאשם הם שמירה על קדושת החיים ושלמות הגוף. עוד הוסיפה כי בית המשפט נרתם למלחמה באלימות הפושה בחברה בדרך של הטלת ענישה מכבידה על מי שבוחר לפתור סכסוכים בדרכים אלימות, על מנת להעביר מסר הן לעבריינים פוטנציאליים ולחברה כולה כי החברה אינה יכולה לגלות סובלנות להתנהלויות מעין אלה.

6. לאחר שהפנתה למדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים, עתרה המאשימה לקבוע כי מתחם העונש ההולם בענייננו נע בין 3 ל-5 שנות מאסר בפועל.

7. באשר לגזירת עונשו של הנאשם בתוך המתחם, ציינה המאשימה כי אמנם מדובר במי שהודה ולקח אחריות על מעשיו, אך מנגד יש לזקוף לחובתו את עברו הפלילי המכביד. באיזון בין מכלול השיקולים, סבורה המאשימה כי יש לגזור את עונשו של הנאשם בחלקו האמצעי של המתחם. בנוסף, עתרה המאשימה להפעיל את המאסרים המותנים התלויים ועומדים כנגד הנאשם, במצטבר זה לזה ובמצטבר לעונש שייגזר עליו בתיק דנא. כמו כן, התבקש בית המשפט לגזור עליו מאסר מותנה, קנס ופיצוי לנפגע העבירה.

8. ב"כ הנאשם הפנה לכך שפסיקת בתי המשפט הנוגעת לעבירות בהן הורשע הנאשם היא מגוונת ונעה על מנעד רחב שבין מאסר שניתן לרצותו בעבודות שירות ועד למאסר לחודשים ארוכים לריצוי בפועל. לאחר שהפנה לפסיקה המלמדת על מדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים, ואף לפסיקה בעבירה לפי סעיף 329 לחוק העונשין, החמורה משמעותית מזו בה הורשע הנאשם בעניינו, עתר הסנגור לקבוע כי מתחם העונש ההולם נע בין 10 ל-20 חודשי מאסר לריצוי בפועל. עוד הוסיף הסנגור כי מתחם העונש בגין העבירות הנלוות של איומים, גניבה והחזקת סכין, נע בין מאסר מותנה ועד מספר חודשים שאפשר וירוצו בעבודות שירות.

9. בקביעת מתחם העונש ההולם ביקש הסנגור להתחשב בכך שמעשיו של הנאשם לא היו כרוכים בתכנון מוקדם, כי מדובר במעשה תקיפה בודד ובנזק המצוי ברף חומרה בינוני-נמוך.

10. בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, הפנה הסנגור לנסיבות חייו של הנאשם, שנטען כי אינן פשוטות. נאמר כי מדובר בצעיר בן 23 שסיים שש שנות לימוד ובגיל 12 נשר מהלימודים על מנת לסייע בכלכלת משפחתו. אביו נפטר לפני מספר שנים בטרם מלאו לו 50, ולטענת הנאשם, מאז חלה הסלמה ביחסים בין השכנים.

עוד בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, ביקש ב"כ הנאשם להתחשב בעובדה כי מדובר במי שהודה בכתב האישום בהזדמנות הראשונה, תוך נטילת אחריות על מעשיו, ובכך חסך זמן שיפוטי יקר. בנסיבות, סבור הסנגור כי נוכח הודאה זו, צריך הנאשם לזכות בהפחתה של שליש מהעונש ההולם, כנ"ג דין האנגלי. לפיכך, עתר לגזור את העונש ברף האמצעי של מתחם הענישה.

דברו האחרון של הנאשם

11. בדברו האחרון אמר הנאשם כי הוא ביקש לסיים את התיק מוקדם ולדעת מה העונש שיוטל עליו, כיוון שהתעייף "מכל הדברים האלה".

דיון והכרעה

קביעת מתחם העונש ההולם

12. בגזירת עונשו של נאשם העומד בפניו, על בית המשפט לפעול בהתאם לעיקרון ההלימה, המחייב קיומו של יחס הולם בין חומרת העבירה, נסיבותיה ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. לצורך כך, על בית המשפט להתחשב בערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בהם, במדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים ובכלל הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, כמפורט בסעיף 40 לחוק העונשין.

13. העבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות פוגעת בערכים המוגנים לנוגעים לקדושת חייו, שלמות גופו ובריאותו וביטחונו האישי של אדם. העבירה של גניבה פוגעת בערך המוגן של זכות האדם לרכושו וקניינו ואילו העבירות של החזקת סכין ואיומים פוגעות בסדר הציבורי ושלטון החוק.

בהתייחס לעבירה החמורה מבין העבירות בהן הורשע הנאשם בענייננו, היא עבירת החבלה החמורה בנסיבות מחמירות, הדגישה הפסיקה באינספור הזדמנויות את הצורך להילחם בתופעה של יישוב סכסוכים בדרכים אלימות, וזאת, בין היתר, בדרך של הטלת עונשים מחמירים.

בע"פ 8897/20 סקנדריון נ' מדינת ישראל (6.5.2021) עמד בית המשפט על הצורך בהחמרה בענישה ביחס לעבירות אלימות, בקבעו:

"בשורה ארוכה של פסקי דין עמד בית משפט זה על חומרתן הרבה של עבירות אלימות, ובהתאם לכך קיימת מגמת החמרה בענישה בגין עבירות אלו, במטרה להרתיע מפני ביצוען. כך אמרתי בעבר: "האלימות הגואה במקומותינו אינה גזירת-גורל ולא כורח המציאות. יש צורך לשנות את המאזן. במקום שאזרחים ישרים תמימי-דרך יקאו ויִקְאוּ, יחששו לבטחונם, יהיו אלה העבריינים האלימים - בכוח ובפועל - שאימת הדין תיפול עליהם, והם ירתעו מפני שימוש בנשק קר וחם לשם חיסול חשבונות בעשיית דין עצמית. שינוי המאזן - הסבת יראת האנשים התמימים לאימת אנשי-המדון - צריך להעשות גם באכיפה ובענישה קשה (ע"פ 8641/12 סעד נ' מדינת ישראל, פ"ד סו(2) 798, 772 (2013))."

בהתייחס לתופעת הסכינאות כאמצעי לפתרון סכסוכים קבע בית המשפט בע"פ 1821/17 פלוני נ' מדינת ישראל (29.4.2018) כי:

"לא אחת עמד בית משפט זה על חומרתה היתרה של תופעת הסכינאות כאמצעי לפתרון סכסוכים. לנוכח הפגיעה המגולמת בתופעה זו בשלום הציבור ובשלמות גופו של כל אדם, נקבע כי יש להיאבק בנגע אלימות זה באמצעות ענישה קשה ומחמירה, כאשר הרתעת עבריינים בכח נצבת כשיקול מרכזי בין שיקולי הענישה".

כך גם בע"פ 6557/17 **אוחיון נ' מדינת ישראל** (10.1.2018), שם נאמר:

"בית משפט זה התבטא לא אחת בגנותה של 'תת-תרבות הסכין' והחומרה שיש לראות בשימוש בדקירת האחר כאמצעי לפתרון סכסוכים, ונתן ביטוי לכך בענישה משמעותית".

בע"פ 1552/08 **פרטוש נ' מדינת ישראל** (29.10.2008) נאמר כי:

"בית משפט זה עמד בעבר על תופעת פתרון סכסוכים בחברה הישראלית על ידי שימוש בסכינים וקבע בעניין ג'ורבאן כי 'יש לנהל מלחמת חורמה בתת-תרבות הסכין שפשתה במקומותינו, וזאת בין היתר על דרך ענישה מחמירה המעבירה מסר ברור וחד משמעי לפרט, לנאשם ולציבור כולו'. ... סבור אני כי המאבק ב'תת-תרבות הסכין' רחוק מלהגיע לסופו, ומשכך מוטלת עלינו החובה לשרש תופעה נפסדת זו, וזאת ע"י החמרה בענשם של מי שבחרו לפגוע בגופו של הזולת בסכינים או בכלי משחית אחרים".

14. בבואי לבחון את הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, ראיתי לציין את העובדה כי הנאשם ניגש למתלונן, שחזר מבילוי משפחתי יחד עם אשתו וילדיו הקטנים, וללא כל התגרות מוקדמת מצדו שלף את הסכין ופגע באמצעותה במתלונן וגרם לו חבלה חמורה. הנאשם לא הסתפק בכך, וכאשר הוציא המתלונן מכיס מכנסיו מכשיר טלפון נייד על מנת להזעיק עזרה, נטל הנאשם מידיו את הטלפון ונמלט מהמקום. התנהלותו של הנאשם לכל אורך האירוע מלמדת על בריונות, מסוכנות ברמה גבוהה והיעדר כל מורא מפני הדין.

עוד ראיתי להביא בחשבון במסגרת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה את הנזק שנגרם למתלונן ואת הנזק הפוטנציאלי שעלול היה להיגרם. מדובר בדקירה שהייתה חמורה ועמוקה דיה על מנת לגרום לחתך בשריר וליצור בועת אוויר בשריר בית החזה של המתלונן. העובדה שהנאשם בחר לדקור את המתלונן בצד שמאל של החזה מובילה למסקנה כי רק יד המזל היא זו שהובילה לכך שלמתלונן לא נגרם נזק חמור יותר וכי האירוע לא הסתיים בקיפוח חיים. על חומרת הפגיעה תעיד העובדה שהמתלונן נזקק להתערבות כירורגית שהתבטאה בתפירת השריר שנחתך וסגירת הפצע באמצעות סיכות. חומרת הפגיעה משתקפת גם בתצלומים שהונחו בפניי (מע/1).

15. אף העבירה הנוספת בה הורשע הנאשם - החזקת סכין שלא כדין, היא חמורה ומחייבת ענישה הולמת. ברע"פ 7484/08 **פלוני נ' מדינת ישראל**, פ"ד סג (3), 305, נאמר כי:

"יש להסכים גם עם טענת המשיבה לפיה פגיעה בערך המוגן הטמון בעבירה בדבר החזקת סכין, עשויה להתרחש לא רק כאשר נעשה בסכין שימוש פסול, אלא גם מעצם החזקתה בכל מקום שאינו ביתו או חצריו של אדם. האיסור הפלילי על החזקת סכין (והוא הדין לגבי אגרופן הנזכר אף הוא בסעיף 186(א)) ברשות הרבים, נועד להתמודד

כאמור עם תופעת ריבוי הסכינים ולהקטין את הסיכוי לשליפתה של הסכין מכיסיו של בעליה לצורך שימוש פסול ופוגעני בה. גם אם החזקת הסכין כשלעצמה אין בה כדי ליצור פוטנציאל לתגרה אלימה, משעה שפוטנציאל שכזה התעורר, נוכחותה של הסכין בזירת האירוע עשויה לתרום להתלקחות הרוחות ולהשתלבות מצד האוחז בסכין. אכן, החזקת הסכין במקום בו קיים פוטנציאל לאלימות מעצימה את ההסתברות להתפרצות האלימות".

16. איני רואה צורך להידרש באופן מפורט לעבירות הגניבה והאיומים שגם בהן הורשע הנאשם, שכן חומרתן של עבירות אלו "נבלעת" בחומרה היתרה של עבירת האלימות. אין בכך כדי ללמד כי הרשעתו בעבירות אלו לא תקבל ביטוי עונשי, אך איני רואה צורך להרחיב בעניינן.

17. בחינת מדיניות הענישה הנוהגת, כפי שהיא משתקפת בפסיקה לגבי עבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, מלמדת על קיומו של מנעד רחב של עונשים ומתחמי ענישה, בהתאם לנסיבות ביצוע העבירה ונסיבותיו של המבצע. בע"פ 9580/15 **מדינת ישראל נ' זדה** (23.3.2016) נקבע כי:

"מטבע הדברים שאירועי אלימות המגולמים בעבירה של 'חבלה חמורה בנסיבות מחמירות', שהיא העבירה העיקרית בה הורשע המשיב בענייננו, עשויים להתרחש במגוון רחב מאוד של מצבים, נסיבות ביצוע ורמות חומרה. ואכן הפסיקה בתחום זה כוללת מנעד רחב של רמות ענישה, כאשר לצד מקרים של ענישה מקלה הוטלו במקרים אחרים עונשים חמורים של שנות מאסר ארוכות, הכל בהתאם לנסיבות הספציפיות של כל מקרה לגופו... בקביעת מתחם העונש ההולם ובגזירת הדין בגדרו אין די כמובן בהתייחסות לסעיף העבירה בו הורשע הנאשם, אלא העיקר הוא בעובדות ובנסיבות האירועים הספציפיים בגין הורשע הנאשם (ע"פ 1997/13 **פלוני נ' מדינת ישראל** (29.8.2013))."

יחד עם זאת, נקבע כי ככלל, בעבירות אלימות בהן נעשה שימוש בנשק קר, הוטלו עונשי מאסר בפועל הנעים בין 18 ל-24 חודשי מאסר לצד עונשים נלווים. בהקשר זה אני רואה להפנות לדברי בית המשפט בע"פ 7475/14 **מהדי נ' מדינת ישראל** (25.12.2014) בקבעו כי:

"כנקודת מוצא לדיון יש לשוב ולהדגיש כי העבירה שבה הורשע המערער - חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 333 לחוק העונשין ביחד עם סעיף 3335(א)(1) לחוק - הינה עבירת אלימות חמורה שהעונש המירבי הקבוע בצידה הינו 14 שנות מאסר בפועל. בפסיקת בית משפט זה ניכרת בשנים האחרונות מגמה ברורה של החמרה בענישה בעבירות אלימות באופן כללי ובעבירת החבלה החמורה בנסיבות מחמירות באופן ספציפי. בית משפט זה ציין לא אחת כי יש להילחם בנגע האלימות שפשט בארצנו וכי תרומתו של בית המשפט למלחמה זו הינה בהטלת עונשים מרתיעים ומשמעותיים

שישקפו מסר מרתיע לעבריינים ולחברה כולה. לפיכך נקבע כי ככלל ענישה זו צריכה לכלול רכיב משמעותי של מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח [ראו למשל: ע"פ 5153/13 פלוני נ' מדינת ישראל (13.1.2014) (להלן: עניין פלוני); ע"פ 6971/13 עמרן נ' מדינת ישראל (23.9.2014) (להלן: עניין עמרן); ע"פ 4061/12 בדארה נ' מדינת ישראל (4.9.2012)]. מעיון בפסיקת בית משפט זה בשנים האחרונות עולה כי קשת הענישה בעבירות אלימות, הנעשות תוך שימוש בנשק קר, היא רחבה ומגוונת, אך היא כוללת ברוב המקרים עונשי מאסר בפועל שנעים בין 18 ל-24 חודשי מאסר בפועל, ככל שהנאשם הודה במסגרת הסדר טיעון [להרחבה ראו סקירת הפסיקה בפסקאות 11-12 בעניין פלוני], ואף עונשי מאסר בפועל המגיעים לארבע שנות מאסר בפועל במקרים חמורים במיוחד. עם זאת, כבכל תחום במשפט הפלילי ניתן למצוא גם מקרים שבהם הענישה חורגת מהאמור לעיל - בין אם לחומרה ובין אם לקולא - בשים לב לנסיבות הספציפיות של כל מקרה ומקרה. דוגמא מובהקת של ענישה מחמירה יותר, בשים לב לנסיבותיו החמורות של אותו מקרה, ניתן למצוא בעניין עמרן, שבו הושתו על שלושת הנאשמים עונשים שנעו בין 34 ל-43 חודשי מאסר בפועל. מנגד, ניתן למצוא גם מקרים שבהם הושתו עונשים קלים יותר בעבירות אלימות שבוצעו בנסיבות דומות למקרה דנן, לרבות עונשי מאסר בני שישה חודשים לריצוי בדרך של עבודות שירות [ראו למשל: ע"פ 5794/13 מדינת ישראל נ' שיכה (2.4.2014); ע"פ 5641/09 מדינת ישראל נ' ברזינסקי (22.3.2010); ע"פ 10676/07 אביטאן נ' מדינת ישראל (18.9.2008)] (ההדגשה אינה במקור - א.ט.).

18. בשים לב לנסיבות ביצוע העבירות בענייננו, לערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה מביצוען ולמדיניות הענישה הנוהגת, הן לגבי עבירת האלימות והן לגבי יתר העבירות - גניבה, איומים והחזקת סכין שלא כדין, אני קובע כי מתחם העונש ההולם נע בין 24 ל-48 חודשי מאסר בפועל.

גזירת העונש בתוך המתחם

19. בבואי לגזור את עונשו של הנאשם בתוך המתחם שנקבע לעיל, ראיתי להביא בחשבון את הודאתו בכתב האישום, הטומנת בחובה נטילת אחריות מצדו על מעשיו. הודאה זו, אשר ניתנה בתחילת ההליך, עוד בטרם החלה שמיעת הראיות בתיק, הביאה לחיסכון בזמן שיפוטי יקר וחסכה את הצורך בהעדתם של עדי התביעה ובראשם המתלונן, על כל הקושי הכרוך בכך. הבאתי בחשבון גם את גילו הצעיר ונסיבות חייו, כפי שהועלו מפי סנגורו.

20. מנגד, ראיתי להביא לחומרא את עברו הפלילי של הנאשם, שחרף גילו הצעיר הספיק לצבור לחובתו חמש הרשעות קודמות.

בגזר הדין שניתן על ידי בית משפט השלום בחדרה ביום 5.4.2021 בת"פ 1035-11-20, הטיל בית

המשפט על הנאשם, בין היתר, 6 חודשי מאסר על תנאי לבל יעבור משך שלוש שנים עבירה שיש עמה פגיעה ברכוש הזולת ו/או איומים או אלימות מסוג עוון. בנוסף, גזר עליו בית המשפט 10 חודשי מאסר על תנאי לבל יעבור משך שלוש שנים עבירת אלימות מסוג פשע. מדובר במאסרים מותנים ברי הפעלה, אותם ביקשה המאשימה להפעיל במצטבר האחד לשני ובמצטבר לעונש שיוטל על הנאשם בתיק זה.

21. לאחר שבחנתי את מכלול הנסיבות, ראיתי להפעיל את שני העונשים המותנים שהוטלו על הנאשם כאמור, באופן חופף האחד לשני ומצטבר לעונש שיוטל עליו בגין תיק זה. מילים אחרות, בגין המאסרים המותנים הנ"ל ירצה הנאשם 10 חודשי מאסר בפועל שיצטברו לעונש שיוטל עליו בתיק זה.

22. על יסוד מקבץ האמור, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 30 חודשי מאסר לריצוי בפועל. בנוסף, אני מורה על הפעלת המאסרים המותנים שהוטלו על הנאשם בת"פ 1035-11-20 בבית משפט השלום בחדרה באופן חופף האחד לשני ומצטבר לעונשו כאן, כך שלעונשו של הנאשם יתווסף מאסר בן 10 חודשים. בסך הכל ירצה הנאשם 40 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו מיום 10.9.2022.

ב. 10 חודשי מאסר על תנאי לבל יעבור משך שלוש שנים עבירת אלימות או רכוש מסוג פשע ויורשע בגין אחת מהן.

ג. 6 חודשי מאסר על תנאי לבל יעבור משך שלוש שנים עבירת רכוש מסוג עוון, עבירה של החזקת סכין או איומים ויורשע בגין אחת מהן.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 ימים.

ניתן היום, ט' אדר תשפ"ג, 02 מרץ 2023, במעמד הנוכחים.